

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนอย่างสมบูรณ์โดยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 40.90 หญิงจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 วุฒิก่อนศึกษา ต่ำกว่าอนุปริญญาจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 74.93 ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 25.07 อาชีพทำการเกษตร 29 คนคิดเป็นร้อยละ 8.65 รับจ้าง 231 คน คิดเป็นร้อยละ 68.96ทำธุรกิจส่วนตัว 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.94 รัฐวิสาหกิจจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.88 รับราชการ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57

2. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.1 ด้านบริหารงานวิชาการ

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการในด้านบริหารงานวิชาการพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับโดยมีค่ามากที่สุดและค่าต่ำสุด ระดับที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมซึ่งมีค่ามากที่สุดได้แก่การร่วมส่งเสริม ปลูกฝังศีลธรรม วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) การร่วมหรือส่งเสริมในการจัดกิจกรรมวันสำคัญและกิจกรรมทางวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) การร่วมหรือส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) และระดับที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมซึ่งมีค่าน้อยสุดได้แก่การมีส่วนร่วมประสานงานให้หน่วยภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนช่วยเหลืองานด้านวิชาการแก่ศูนย์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$) การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกิจเป้าหมายในศูนย์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$) การร่วมหรือเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภายในศูนย์ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$)

2.2 ด้านบริหารงานงบประมาณ

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการในด้านบริหารงานงบประมาณพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับโดยมีค่ามากที่สุดและค่าต่ำสุด ระดับที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมซึ่งมีค่ามากที่สุดได้แก่ การร่วมหรือสนับสนุนในการจัดหารายได้ในการดำเนินงานของศูนย์ฯ เช่นทอดผ้าป่าหรืองานกุศลต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) การร่วมหรือเสนอแนะให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) การร่วมหรือเสนอแนะให้มีการจัดสวัสดิการเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) และผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมระดับน้อยสุดได้แก่ การร่วมในการวิเคราะห์แผนพัฒนานโยบายทางการศึกษาและของงบประมาณอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.06$) การร่วมหรือให้คำแนะนำให้มีการจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$) การร่วมหรือแนะนำให้มีการประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินการภายในศูนย์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11$) อยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านบริหารงานบุคคล

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านบริหารงานบุคคลพบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับโดยมีค่ามากที่สุดและค่าต่ำสุด ระดับที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมซึ่งมีค่ามากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ออกเสนอแนะแก่ผู้บริหารและครูอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) การร่วมหรือส่งเสริมในการดำเนินงานพัฒนาบุคลากรให้มีการจัดการเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) การร่วมหรือแนะนำให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) และผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมระดับน้อยสุด ได้แก่ การร่วมหรือแนะนำในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและทิศทางการบริหารงานบุคลากรภายในศูนย์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.12$) การร่วมหรือแนะนำในการกำหนดทิศทางการบริหารงานด้านบุคลากรอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$) การร่วมหรือเสนอแนะในการวิเคราะห์และวางแผนอัตราในการจัดสรรหาครูมาปฏิบัติงานในศูนย์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$)

2.4 ด้านบริหารงานทั่วไป

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านบริหารงานทั่วไปพบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับโดยมีค่ามากที่สุดและค่าต่ำสุด ระดับที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมซึ่งมีค่ามากที่สุด ได้แก่ การร่วมสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) การร่วมหรือเสนอแนะโครงการเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$) การร่วมประชาสัมพันธ์หรือส่งข่าวสารให้ผู้อื่นได้รับทราบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) และผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมระดับน้อยสุด ได้แก่ การร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการของศูนย์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11$) การร่วมเสนอแนะในการจัดทำประวัตินักเรียนให้เป็นระบบถูกต้องและทันสมัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$) การร่วมหรือให้ออกเสนอแนะในการพัฒนาเครือข่ายและข้อมูลข่าวสารสนเทศที่ทันสมัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$)

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

จากการวิจัยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ (1) ต้องทำงาน = 247 (2) ไม่ค่อยมีเวลา = 217 (3) ด้านการเงิน

= 83 (4) ไม่ได้รับเอกสาร = 66 ข้อเสนอแนะโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ (1) จัดทำข้อมูลที่คิดว่าจำเป็นสำหรับผู้ปกครองไว้ในศูนย์เพื่อให้เห็นและเกิดความสำคัญสำหรับเด็ก = 213 (2) ทำแผ่นพับหรือเอกสารทุกๆ 1 เดือน เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบข่าวสาร = 183 (3) กำหนดวันปฐมนิเทศไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัว = 145 (4) จัดหาอาสาสมัครช่วยเหลือศูนย์ = 133

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง ดังนี้

3.1 จำแนกตามเพศ

เปรียบเทียบโดยรวมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง ในด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำแนกวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าอนุปริญญาและตั้งแต่อนุปริญญาขึ้นไป ในด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3.3 จำแนกตามอาชีพ

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยจำแนกตามอาชีพ คือ ทำการเกษตร รับจ้าง ทำธุรกิจส่วนตัว รับราชการ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมในด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไปแตกต่างจากอาชีพรัฐวิสาหกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ น่าจะเนื่องมาจากข้อแตกต่างระหว่างผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ในสังคมเมือง และผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ในสังคมชนบท กล่าวคือผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่อยู่ในสังคมชนบท อาจมีทัศนคติต่อเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาว่าเป็นหน้าที่หลักของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่มีความจำเป็นที่ผู้ปกครองต้องเข้าไปแสดงความคิดเห็นเนื่องจากสังคมชนบทไม่มีการแข่งขันกันในเรื่องพัฒนาการของบุตรหลานมากเท่ากับสังคมเมือง อีกทั้งผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพทำการเกษตร ธุรกิจส่วนตัวและรับจ้างรับจ้างเอกชน เป็นลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหลักจึงไม่มีเวลาว่างพอที่จะให้ความร่วมมือกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีเหมือนผู้ปกครองในสังคมเมืองหลวงหรือเมืองขนาดใหญ่ นอกจากนี้สาเหตุทั่วไปอีกประการน่าจะมาจากความไม่สะดวกในการเดินทางระยะทางจากบ้านหรือที่ทำงานของผู้ปกครองอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เดินทางมาโรงเรียน โดยอาศัยรถบริการ รับ-ส่ง นักเรียนที่บุคคลทั่วไปหรือโรงเรียนเป็นผู้ให้บริการ ไม่มีรถประจำทางหรือบริการด้านคมนาคมที่สะดวกสบายเหมือนสังคมเมือง จากเหตุผลข้างต้นมีบางส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540) ที่พบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียน คือ กลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ โครงสร้างทางเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรมที่ทำให้คนไม่มีเวลาว่าง กลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครูขาดความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ครูมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องต่อการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนน้อยลง ข้าราชการของโรงเรียนขาดบุคลากรที่จะเชื่อมโยงกับชุมชน และการขาดทีมงานที่ดี การขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และผู้ปกครองไม่มีความใกล้ชิดกับผู้บริหารสถานศึกษา น่าจะเป็นอีกสาเหตุที่ทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของกรรมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารขาดความเป็นผู้นำ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ไม่เป็นคนในท้องถิ่นโดยกำเนิด และการที่ให้ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมและมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้นจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในสังคมไทยได้ทราบให้เกิดความตระหนักและรับผิดชอบร่วมกันใน

1.1 ด้านบริหารงานวิชาการ จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองคิดว่างานวิชาการในส่วนต่างๆ เป็นหน้าที่ของครูและทางภาครัฐที่จะต้องกระทำอยู่แล้วแต่ในความเป็นจริงงานบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา โดยทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะผู้บริหารไม่สามารถจัดการเองโดยลำพัง จึงจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ซึ่งการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมได้รับการยอมรับและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในการบริหารงานและเป็นหัวใจสำคัญนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงาน จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการต้องการพลังขับเคลื่อนจากทุกฝ่ายไม่ใช่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรืออีกประการหนึ่งคือผู้ปกครองมีภาระหน้าที่ในการประกอบอาชีพ โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์และการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ความต้องการและความสนใจของผู้ปกครอง จึงทำให้เกิดช่องว่างระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผู้ปกครองจึงไม่กล้าและไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่ง นงรัตน์ ศรีพรหม (2544, หน้า 21-24) พบว่าโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีกิจกรรมหลากหลายที่โรงเรียนสามารถจัดให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาได้ เช่น จัดทำธรรมนูญ แผนพัฒนาโรงเรียน จัดหาทุนการศึกษา การพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และการจัดกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย เช่น การจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม และการกีฬา ข้อเสนอแนะคณะกรรมการและครูควรประชาสัมพันธ์ในส่วนต่างๆ ให้ผู้ปกครองได้รับทราบและเกิดการมีส่วนร่วมระหว่างครูผู้ปกครอง ภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนา ด้านบริหารงานวิชาการ

1.2 ด้านบริหารงานงบประมาณ จากการศึกษาวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองต้องทำงาน และไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพราะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน และถ้ามีวันหยุดก็อาจจะไม่ตรงกับเวลาเปิดเรียนหรือบางท่านอาจมีความรู้ที่น้อย และคิดว่างานด้านบริหารงบประมาณเป็นของทางราชการอยู่แล้วพร้อมกับมีภาครัฐเป็นผู้ตรวจสอบ และด้านของผลประโยชน์จึงไม่สมควรที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวเพราะอาจจะทำให้เกิดปัญหาซึ่งสอดคล้องกับ จันรอล เงินคำ (2543) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย พบว่าส่วนใหญ่ผู้ปกครองไม่มีเวลา ไม่มีความรู้ความสามารถ ฐานะทางบ้านยากจน

และสอดคล้องกับ โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, หน้า 7-9) ที่ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจควบคุมกับเรื่องของผลประโยชน์ และการประเมินผลในกิจกรรมของประชาชน ดังนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ

1.3 ด้านบริหารงานบุคคล จากการศึกษาวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองยังไม่เข้าใจบทบาทและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ จันรอล เงินคำ (2543) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเชิงของจังหวัดเชียงราย พบว่าส่วนใหญ่ผู้ปกครองไม่มีเวลา ไม่มีความรู้ความสามารถ ฐานะทางบ้านยากจน แต่ไม่สอดคล้องกับ สุรัชย์ ภิญโญชีพ (2547) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านบริหารงานทั่วไปจากการศึกษาวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน และเข้าใจกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเท่าที่ควรจึงไม่มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการและมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั่วไปจึงอยู่ในระดับน้อยซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุรัชย์ ภิญโญชีพ (2547) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง

2.1 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของเพศที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้ปกครอง

ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและธุรกิจส่วนตัว และเพศ ชาย หญิง จำนวนใกล้เคียงกันความคิดเห็นเลยไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบว่าแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน โดยวุฒิการศึกษาต่ำกว่ามีส่วนร่วมมากกว่า อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีวุฒิสูงกว่ามีงานประจำ และหลีกเลี่ยงไม่ได้

2.3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันในภาพรวมทุกๆ ด้านพบว่าอาชีพรับจ้างแตกต่างจากรัฐวิสาหกิจ อาจเป็นเพราะว่าอาชีพรับจ้างมีเวลามากกว่า จึงมีส่วนร่วมได้มากกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับน้อย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรตรวจสอบความต้องการของผู้ปกครองในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้วจัดโปรแกรมสนองความต้องการและเชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม โดยแยกตามความสะดวกและสมัครใจ

2. ด้านบริหารงานวิชาการผู้ปกครองมีส่วนร่วมประสานงานของรัฐและเอกชนและชุมชนน้อยดังนั้นทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรศึกษาศักยภาพของผู้ปกครองที่อยู่ในวิสัยทัศน์ที่จะทำเช่นนี้ได้และขอความร่วมมือแก่ผู้ปกครอง

3. ด้านบริหารงานงบประมาณผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์แผนนโยบายและของงบประมาณน้อยดังนั้นทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและสอบถามความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถาม

4. ด้านบริหารงานบุคคลผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายและทิศทางการบริหารงานบุคลากรภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายในศูนย์น้อยดังนั้นทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรใช้แบบสอบถามถามความต้องการของผู้ปกครอง

5. ด้านบริหารงานทั่วไปผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยดังนั้นทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรใช้แบบสอบถามเพื่อเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ควรมีวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องการมีส่วนร่วมเพื่อเปรียบเทียบกับกรวิจัยเชิงปริมาณ
3. ควรทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาเด็กเล็กในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังจากที่ได้มีการถ่ายโอนให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี